

S. Sayısı : 57

Dördüncü Genel Müfettişliğe ordu ile bağılılığı baki kalmak üzere Korkomutan rütbesinde bir zatın tâyinine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve İçişleri Komisyonları raporları (1/89)

T. C.

Başbakanlık

Muammatı Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/695 - 6/2955

12 . XII . 1946

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4 ncü Genel Müfettişliğe Ordu ile bağılılığı saklı kalmak üzere Korkomutan rütbesinde bir zatın tâyinine dair İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5 . XII . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

Tunceli, Bingöl, Erzincan ve Elâzığ İllerini kapsıyan Dördüncü Genel Müfettişlik Bölgesinin kapsadığı İllerin coğrafi ve idari özelliği ve henüz Özel İdare Sultasından çıkmış bulunması gözönüne alınarak bu Genel Müfettişliğe Ordu ile bağılılığı baki kalmak ve rütbesinin yetkisini haiz bulunmak üzere Korgeneral rütbesinde bir zatın tâyini uygun görülmüş ve kanunun ikinci maddesiyle de bu Genel Müfettişin diğeri vazife ve yetkisi belirtilmiş ve kanun tasarısı buna göre düezenlenmiştir.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/89

Karar No.15

26 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Dördüncü Genel Müfettişliğe Ordu ile bağılılığı baki kalmak üzere Korkomutan rütbesiade bir zatın tâyinine dair İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5 . XII . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ve gerekçesi; 18 . XII . 1946 tarihinde İçişleri Bakanı da hazır olduğu halde görüşülüp incelendi.

Kanunun hedef ve gayesi: Tunceli Kanununun kaldırılması ve bir daha müddetinin uzatılmaması ve Tunceli İline ayrıca bir vali tâyin edilerek bu ilin de diğer iller misillü normal bir duruma konulması yalnız; Dördüncü Müfettişliğe; bir Korgeneral tâyin edilmesi ve bunun müfettişlik bakımından diğer müfettişlerin aynı yetkiye sahip bulunması ve müfettişlik dâhilindeki jandarma kuvvetleri, Jandarma Okulu ve muhafaza edilecek olan askerî karargâh subay ve erleri üzerindeki yetkisinin de bir Korgeneral yetkisi olduğu anlaşıldı ise de; 1281 sayılı kanun mevcut iken böyle bir kanunun yeniden tesis ve tedvinine lüzum olmadığı hakkında üyelerden bazı arkadaşların mütalâa beyan etmeleri üzerine; bu hususta yeniden alâkahılarla temas edilerek; hakikaten böyle yeni bir kanuna lüzum yok ise geriye alınması, İçişleri Bakanına bildirildi. İçişleri Bakanı da bunu muvafık bulup; tetkikatını yaptıktan sonra mevcut kanunların bu maksadı kavriyamadığı kanaatine varıldığını bildirmesi üzerine 25 . XII . 1946 tarihinde yapılan toplantıda İçişleri Bakanının izahatından sonra Hükümetin teklifi tekrar incelendi ve evvelce varılan ve yukarıda arzedi-

len kanaate varıldı ve Hükümetin teklifi sureti umumiyede muvafık bulunup kabul edildi.

Yalnız, kanunun birinci maddesinde; bazı yanlış anlamalara sebebiyet vermek ihtimali olan ve esasen asker olan maiyetine karşı rütbesinin salâhiyetini kullanması tabii bulunan yetkisinin zikredilmesine lüzum görülmemesi «Rütbesinin yetkisini haiz olan» cumlesi çıkarılmaktadır.

Aynı maddede Korkomutan yerine Korgeneral tâbiri maksada daha uygun görülmüştür. Bundan sonra; kanun tasarısı; birinci maddedeki tashih ile toplantıda bulunanların oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince; İçişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Millî Savunma Komisyonu Başkanı

Konya	Sözcü	Kâtip
A. F. Cebesoy	Hatay	Erzincan
Ankara	E. Durukan	B. K. Çağlar
N. Tınaz	Çankırı	Çankırı
Erzincan	Dr. A. Arkan	Z. Soydemir
Z. Ağca	Erzurum	Erzurum
Gaziantep	E. S. Akgöl	V. Kocagüney
A. Atlı	Kars	Kastamonu
Kocaeli	H. Tugaç	A. Alptogan
Ş. Okan	Konya	Kütahya
Mardin	Dr. H. Alataş	M. İspartalgil
K. Sevüktekin	Mardin	Seyhan
	Dr. A. Uras	S. Tekelioğlu
	Van	
	R. Oktar	

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 1/89
Karar No. 7

30. XII. 1946

Yüksek Başkanlığa

Dördüncü Genel Müfettişliğe Ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Orgeneral veya Korgeneral rütbesinde bir zatın tâyin edilebileceğine dair Büyük Meclise sunulup Millî Savanma Komisyonu raporu ile birlikte Komisyonumuza verilen kanun tasarısı İçişleri Bakanı huzuriyle

Tunceli Kanunu ~~22~~ defa uzatılan süresi 31 Aralık 1946 da sona ermesi ve ~~Tunceli~~ Tunceli'nin idaresi diğer illerimiz gibi Vilâyetler İdaresi Kanunu ile Özel İdarelere ilişkin diğer mevzuatımızın genel hükümleri dairesinde uygulanmağa başlanacak olması dolayısıyla Dördüncü Genel Müfettişliğin durumu da diğer Genel Müfettişlerin görev ve yetkileri ile aynı şartlara bağlı görülmüş ve Elâzığ, Tunceli, Erzincan, Bingöl İllerini kapsıyan Dördüncü Genel Müfettişliğin mülki bir idare ve murakabe makamı olarak idamesi esasında mutabık kalmakla beraber Hükümetçe lüzum görüldüğü takdirde Ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Orgeneral veya Korgeneral rütbesinde bir zatın

da bu makama tâyini için Hükümete yetki verilmesi muvafık görülmüş ve İçişleri Bakanınca da iştirak edilen bu noktai nazara göre birinci maddenin kayıtlandırılması uygun bulunmuştur.

Yüksek Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüce Başkanlığa sunulur.

İçişleri Komis-

yonu Başkanı

Tekirdağ

C. Uygur

Kâtip

Bitlis

M. Ertan

Bolu

İ. Yalçın

İstanbul

A. K. Silivri

Seyhan

C. Oral

Tokad

G. Pekel

Başkanvekili

Çoruh

A. Tüzün

Antalya

R. Kaplan

Giresun

E. Dizdar

Kocaeli

C. Aksu

Siird

L. Yavuz

Sözcü

Kars

A. Eyidoğan

Bolu

H. Ş. Adal

İsparta

S. Köksal

Konya

Ş. Ergün

Sivas

N. Ergin

Trabzon

H. Orhon

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Dördüncü Genel Müfettişliğe Ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Korkomutan rütbesinde bir Zatin tâyinine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Dördüncü Genel Müfettişliğe ordu ile bağlılığı baki kalmak ve rütbesinin yet kisini haiz olmak üzere Korkomutan rütbesinde bir zat seçilir. Genel Müfettiş; Millî Savunma Bakanlığının muvafakati alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının inhası ve Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin olunur.

MADDE 2. — Bu Genel Müfettiş de diğer hususlarda Genel Müfettişler görev ve yetkisi içinde vazife görür.

MADDE 3. — Bu kanun 31 Aralık 1946 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

R. Peker

Devlet Bakanı

M. A. Renda

Millî Savunma Bakanı

C. C. Toydemir

Dışişleri Bakanı

H. Saka

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Ş. Siner

Ekonomi Bakanı

T. B. Balta

Gümrük ve Tekel Bakanı

T. Çoşkan

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

Çalışma Bakanı

Dr. S. Irmak

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

M. Ökmen

Adalet Bakanı

Ş. Devrin

İçişleri Bakanı

Ş. Sökmensüer

Maliye Bakanı

H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı

Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı

Dr. B. Us

Tarım Bakanı

F. Kurdoğlu

Ticaret Bakanı

A. İnan

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Dördüncü Genel Müfettişliğe Ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Korgeneral rütbesinde bir zatin tâyinine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Dördüncü Genel Müfettişliğe, Ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Korgeneral rütbesinde bir zat seçilir. Genel Müfettiş Millî Savunma Bakanlığının muvafakati alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının inhası ve Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin olunur.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Dördüncü Genel Müfettişliğe, Ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Orgeneral veya Korgeneral rütbesinde bir zâtın tâyin edilebileceğine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Dördüncü Genel Müfettişliğe, Hükümetçe lüzum görüldüğü takdirde, ordu ile bağlılığı baki kalmak üzere Orgeneral veya Korgeneral rütbesinde bir zat seçilebilir. Ordudan seçilen genel müfettiş Millî Savunma Bakanlığının muvafakati alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının inhası ve Bakanlar Kurulu kararıyle tâyin olunur.

MADDE 2. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.